

ZMLUVA

o zákaze umiestňovania jadrových zbraní a iných zbraní hromadného ničenia na dne morí a oceánov a v jeho podzemí¹

Zmluvné štáty tejto Zmluvy,
uznávajúc spoločný záujem ľudstva na pokroku v prieskume a využívaní dna morí a oceánov na mierové účely,
berúc do úvahy, že zabránenie pretekom v jadrovom zbrojení na dne morí a oceánov slúži záujmom zachovania svetového mieru, znižuje medzinárodné napätie a posilňuje priateľské vzťahy medzi štátmi,
presvedčené o tom, že táto Zmluva je krokom na ceste k vylúčeniu dna morí a oceánov i jeho podzemia z pretekov v zbrojení,
presvedčené o tom, že táto Zmluva je krokom k zmluve o všeobecnom a úplnom odzbrojení pod prísnu a účinnou medzinárodnou kontrolou, a odhodlané pokračovať za tým účelom v rokovaníach,
presvedčené o tom, že táto Zmluva prispeje k realizácii cieľov a zásad Charty Organizácie Spojených národov spôsobom zlučujúcim sa so zásadami medzinárodného práva a neporušujúcim slobodu širšieho mora,
dohodli sa na tomto:

Čl. 1

1. Zmluvné štáty tejto Zmluvy sa zaväzujú neinštalovať a nerozmiestňovať na dne morí a oceánov, ako ani v jeho podzemí, mimo vonkajšej hranice pásma morského dna, definovaného v článku II, žiadne jadrové zbrane alebo žiadne iné druhy zbraní hromadného ničenia, ako ani stavby, odpaľovacie zariadenia a žiadne iné objekty osobitne určené na skladovanie, skúšanie alebo používanie takých zbraní.

2. Závazky obsiahnuté v odseku 1 tohto článku platia rovnako o pásme morského dna, o ktorom je zmienka v tom istom odseku, s výnimkou toho, že v medziach takeého pásma morského dna sa tieto záväzky nevzťahujú ani na pobrežný štát ani na morské dno pod jeho pobrežnými vodami.

3. Zmluvné štáty tejto Zmluvy sa zaväzujú nepomáhať, nepodporovať a nenabádať žiaden iný štát k uskutočňovaniu činnosti uvedenej v odseku 1 tohto článku a neúčastniť sa nijakým spôsobom na takej činnosti.

Čl. II

Na účely tejto Zmluvy sa vonkajšia hranica pásma morského dna, uvedená v článku I, zhoduje s dvanásťmíľovou vonkajšou hranicou pásma, spomenutou v časti II Dohovoru o územných vodách a osobitnom pásme, ktorý bol podpísaný 29. apríla 1958 v Ženeve, a bude sa merať v súlade s ustanoveniami oddielu II časti I tohto Dohovoru a v súlade s medzinárodným právom.

¹ Znenie zmluvy bolo prevzaté z publikácie: Vybrané medzinárodné zmluvy z oblasti mierového využívania jadrovej energie, ÚJD SR a VÚJE, a.s., Bratislava, 1996, ISBN 80-88806-01-1. **Táto elektronická verzia má len informatívny charakter a v žiadnom prípade sa nebude používať ako oficiálna verzia zmluvy.**

Čl. III

1. Každý zmluvný štát tejto Zmluvy má v záujme dosiahnutia cieľov a dodržiavania ustanovení tejto Zmluvy právo pozorovaním kontrolovať činnosť iných zmluvných štátov tejto Zmluvy na dne morí a oceánov, ako aj v jeho podzemí mimo hranice pásma uvedeného v článku I za podmienky, že toto pozorovanie nebude prekážať takej činnosti.

2. Ak po takom pozorovaní zostanú opodstatnene pochybnosti o plnení záväzkov prevzatých na základe tejto Zmluvy, potom zmluvný štát tejto Zmluvy, ktorý má tieto pochybnosti, konzultuje so zmluvným štátom zodpovedným za činnosť vyvolávajúcu tieto pochybnosti za účelom ich odstránenia. Pokiaľ pochybnosti zostávajú i naďalej, potom zmluvný štát, ktorý má tieto pochybnosti, informuje ostatné zmluvné štáty a zainteresované strany spolupracujú na takých ďalších kontrolných opatreniach, o ktorých sa môže dosiahnuť dohoda, včítane príslušnej inšpekcie objektov, stavieb, inštalácií a iných zariadení, o ktorých možno opodstatnene predpokladať, že budú takého druhu, aký je uvedený v článku I. Na takých konzultáciách a na takej spolupráci majú právo sa zúčastniť zmluvné štáty nachádzajúce sa v oblasti takej činnosti, včítane ktoréhokoľvek pobrežného štátu a ktoréhokoľvek iného účastníka Zmluvy, ktorý o to požiada. Po dokončení ďalších kontrolných opatrení rozošle zmluvný štát, ktorý dal k týmto opatreniam podnet, príslušnú správu ostatným zmluvným štátom.

3. Ak pozorovaním objektu, stavby, inštalácie alebo iného zariadenia nemožno identifikovať štát zodpovedný za činnosť vyvolávajúcu opodstatnené pochybnosti, potom zmluvný štát, ktorý má tieto pochybnosti, upovedomí a obráti sa s príslušnými dotazmi na zmluvné štáty v oblasti takej činnosti, ako aj na ktorýkoľvek iný zmluvný štát. Ak sa týmito dotazmi zistí, že zodpovednosť za takú činnosť má určitý zmluvný štát, potom tento zmluvný štát konzultuje a spolupracuje s inými zmluvnými štátmi, ako je ustanovené v odseku 2 tohto článku. Ak pomocou týchto dotazov nemožno identifikovať štát zodpovedný za takú činnosť, potom dopytujúci sa zmluvný štát môže pristúpiť k ďalším kontrolným opatreniam, včítane inšpekcie, pričom tento štát pozve na účasť zmluvné štáty v oblasti takej činnosti, včítane ktoréhokoľvek pobrežného štátu, ako aj iného zmluvného štátu prajúceho si spolupracovať.

4. Pokiaľ konzultácia a spolupráca ustanovené v odsekoch 2 a 3 tohto článku neodstránili pochybnosti týkajúce sa uvedenej činnosti a naďalej zostávajú závažné pochybnosti, pokiaľ ide o plnenie záväzkov prevzatých na základe tejto Zmluvy, potom zmluvný štát môže v súlade s ustanoveniami Charty Spojených národov postúpiť vec Rade bezpečnosti, ktorá môže podniknúť kroky v súlade s Chartou.

5. Kontrolu na základe tohto článku môže vykonávať ktorýkoľvek zmluvný štát svojimi vlastnými prostriedkami alebo za úplnej alebo čiastočnej podpory ktoréhokoľvek iného zmluvného štátu alebo prostredníctvom príslušných medzinárodných opatrení v rámci Organizácie Spojených národov a v súlade s jej Chartou.

6. Kontrolná činnosť na základe tejto Zmluvy nesmie prekážať činnosti iných zmluvných štátov a musí sa vykonávať s patričným ohľadom na práva uznané podľa medzinárodného práva, včítane slobody širšieho mora a práv pobrežných štátov, pokiaľ ide o prieskum a využitie ich pevninovej plytčiny.

Čl. IV

Nič v tejto Zmluve sa nemá interpretovať tak, aby to podporovalo alebo prejudikovalo stanovisko ktoréhokoľvek zmluvného štátu voči existujúcim medzinárodným dohovorom, vrátane Dohovoru o územných vodách a osobitnom pásme z roku 1958, alebo voči právam alebo pretenziám, ktoré môže taký zmluvný štát uplatňovať, alebo voči uznaniu alebo neuznaniu práv či nárokov uplatňovaných ktorýmkoľvek iným štátom vo vzťahu k jeho územným vodám, zahŕňajúcim okrem iného územné vody a osobitne pásma, alebo vo vzťahu ku dnu morí a oceánov, vrátane pevninovej plytčiny.

Čl. V

Účastníci tejto Zmluvy sa zaväzujú, že budú v duchu dobrej vôle pokračovať v rokovaní o ďalších opatreniach v oblasti odzbrojenia s cieľom zabrániť pretekom v zbrojení na dne morí a oceánov a v jeho podzemí.

Čl. VI

Ktorýkoľvek zmluvný štát môže navrhnúť zmeny v tejto Zmluve. Pre každý zmluvný štát, ktorý zmeny prijme, nadobúdajú platnosť, len čo ich prijme väčšina zmluvných štátov tejto Zmluvy, a potom pre každý zostávajúci zmluvný štát dnom, keď tieto zmeny prijme.

Čl. VII

Po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy bude v Ženeve (Švajčiarsko) usporiadaná konferencia zmluvných štátov Zmluvy, aby posúdila účinnosť tejto Zmluvy s cieľom ubezpečiť sa, že sa zásady preambuly a ustanovenia tejto Zmluvy plnia. Toto preskúmanie vezme do úvahy akýkoľvek relevantný technologický rozvoj. Táto konferencia rozhodne v súlade s názormi väčšiny tých zmluvných strán, ktoré sa na nej zúčastnia, či a kedy bude zvolaná ďalšia konferencia.

Čl. VIII

Každý zmluvný štát tejto Zmluvy má pri výkone svojej štátnej zvrchovanosti právo odstúpiť od Zmluvy, ak rozhodne, že mimoriadne okolnosti súvisiace s obsahom tejto Zmluvy ohrozili zvrchované záujmy jeho krajiny. O svojom odstúpení upovedomí tri mesiace vopred všetky ostatné zmluvné štáty tejto Zmluvy a Radu bezpečnosti Organizácie Spojených národov. Také oznámenie musí obsahovať vyhlásenie o mimoriadnych okolnostiach, o ktorých tento štát súdi, že ohrozili jeho zvrchované záujmy.

Čl. IX

Ustanovenia tejto Zmluvy sa v žiadnom prípade nedotýkajú záväzkov prevzatých

zmluvnými štátmi tejto Zmluvy na základe medzinárodných dohôd o zriadení pásiem bez jadrových zbraní.

Čl. X

1. Táto Zmluva je otvorená na podpis všetkým štátom. Ktorýkoľvek štát, ktorý nepodpíše túto Zmluvu pred nadobudnutím jej platnosti podľa odseku 3 tohto článku, môže k nej kedykoľvek pristúpiť.

2. Táto Zmluva podlieha ratifikácii štátov, ktoré ju podpísali. Ratifikačné listiny a listiny o prístupe budú uložené u vlád Zväzu sovietskych socialistických republík, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spojených štátov amerických, ktoré sa určujú za depozitárne vlády.

3. Táto Zmluva nadobudne platnosť dňom uloženia ratifikačných listín dvadsiatimi dvoma vládami, včítane vlád určených za depozitárne vlády tejto Zmluvy.

4. Pre štáty, ktorých ratifikačné listiny alebo listiny o prístupe budú uložené po nadobudnutí platnosti tejto Zmluvy, nadobudne Zmluva platnosť dňom uloženia ich ratifikačných listín alebo listín o prístupe.

5. Depozitárne vlády bezodkladne upovedomia vlády všetkých signatárnych a prístupujúcich štátov o dátume každého podpisu, o dátume uloženia každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, o dátume nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy, ako aj o iných oznámeniach, ktoré dostanú.

6. Táto Zmluva bude zaregistrovaná depozitárnym vládam podľa článku 102 Charty Organizácie Spojených národov.

Čl. XI

Táto Zmluva, ktorej ruský, anglický, francúzsky, španielsky a čínsky text sú rovnako autentické, bude uložená v archívoch depozitárnych vlád. Náležíte overené kópie tejto Zmluvy odovzdajú depozitárne vlády vládam všetkých štátov, ktoré Zmluvu podpísali alebo k nej pristúpili.

Na dokaz toho podpísaní, ktorí boli na to riadnym spôsobom splnomocnení, túto Zmluvu podpísali.

Dané v troch vyhotoveniach v mestách Moskve, Londýne a Washingtone jedenásteho februára roku tisícdeväťstosedemdesiateho prvého.